

“Ik val voor een gedicht, niet voor een dichter”

Ze zuigt woorden op, ze proeft ze, keert ze binnenstebuiten. Op zoek naar de werkelijke betekenissen. Om vervolgens dat woord zelf te laten spreken. Het woord is onderdeel van haar passie, het maken van ‘poëziemuziektheater’. Een gesprek met Mar-Lin Schut.

*De naam van je komende voorstelling is ‘Je bent zo mooi anders’.
Wat is jouw relatie met deze titel?*

“Ik houd van mensen. Ieder mens is uniek, anders. Tijdens mijn voorstellingen geniet ik van de andere kunstenaars, de andere kunstvormen, zoals muziek, licht en decor. Hoe kunstzinnig iemand is, hoe authentiek, eigenwijs, eigennuttig, dat is voor mij belangrijk. Ik heb ook op andere manieren met ‘mooi anders’ te maken. Ik coach mensen op biografisch gebied. Ik hoor dan wat er in andere levens gebeurt. Die ontmoetingen vind ik ‘mooi anders’. Dat mooie, dat andere in mensen om me heen, stimuleert mij. Dat wil ik tot uitdrukking brengen in een lichte voorstelling. De titel, een dichtregel van Hans Andreus, past er helemaal bij.”

*Je noemt jouw voorstellingen poëziemuziektheater.
Wat is het verschil met een doorsnee poëzieavond?*

“Ik lees gedichten niet voor, ik spreek ze uit het hoofd, ik verbeeld ze. Het gevoel erbij is belangrijk, niet alleen de woorden, de inhoud. De verbinding met de woorden, daar gaat het om. Ik pluis de teksten uit, onderzoek ze. Ik laat het gedicht klinken zoals ik denk dat het klinken moet. Waar breng ik pauzes aan, wat is de dynamiek in een zin, hoe spreek ik bepaalde klanken uit? Moet mijn stem hard, vloeiend of staccato klinken? Als ik de emoties van een gedicht kan overbrengen door alle aspecten van de taal te gebruiken, gaat het gedicht spreken.”

Er zijn gedichten speciaal voor jou geschreven. Hoe ga je te werk?

“Ik ga op zoek naar gedichten. Ik luister naar dichters tijdens evenementen als Winternachten of Dichter aan Huis. Ik hoor een dichter en weet meteen: die is interessant voor mij. Dan probeer ik een afspraak te maken. Voor de komende voorstelling ben ik met vijf dichters gaan samenwerken: Maria Barnas, Al Galidi, Ilja Leonard Pfeijffer, Menno Wigman en Salah Hassan. Ik heb hen gevraagd lichte gedichten te schrijven. Dat lukte niet iedereen. Menno Wigman bijvoorbeeld heeft uiteindelijk een gedicht van drie regels gemaakt, meer zat er niet in, maar het is goed. Ilja Pfeijffer en Al Galidi is het heel goed gelukt. ‘Mijn feest’ en ‘Sollicitatiebrief aan het leven’ passen helemaal.”

In welke fase komt de muziek erbij?

“Als ik een keur aan gedichten heb, laat ik deze aan Vladimir Mendelssohn, componist en altviolist, zien. Sinds mijn eerste programma ‘Dag nacht, dag dag’ werk ik met hem samen. Vladimir is een begrip in de muziekwereld. Toen ik met hem over dit programma sprak stelde hij voor om met een strijkkwartet te werken. ‘Zeker ook topmusici?’ vroeg ik. Nu doe ik de voorstelling dus met het topkwartet Enesco”, glundert ze.

Hoe komt de beweging bij de gedichten?

“Elk gedicht kan zonder beweging worden gesproken. Maar voor het toneel vind ik beweging belangrijk. Van tevoren ‘doe’ ik de gedichten al, door te lopen op het ritme en bezig te zijn met stemmingen in de mimiek. De uiteindelijke bewegingen bepaal ik samen met de choreograaf. Voor deze voorstelling is dat Cora Bos-Kroese, vroeger danseres bij het NDT. Het gaat mij om natuurlijke bewegingen, die tenderen naar het abstracte. Dat is net iets anders dan wat je in het gewone leven doet.”

Wanneer is voor jou een voorstelling goed?

“Mijn gevoel erover heeft veel te maken met de sfeer in het publiek, met de communicatie, want die is er altijd. De ene avond is het ene gedicht een hoogtepunt, de andere avond een ander; voor onszelf én het publiek.”

Hoe ziet de toekomst er uit?

“Ik ben aan het broeden op een nieuw project. Ik wil ook graag met andere mensen dan kunstenaars iets doen. Ik praat nu met een psychiater over emoties en driften en alles wat daarmee samenhangt. Dat zou wat mij betreft mogen uitmonden in een project waarbij mensen naar een lezing over emoties kunnen luisteren. Dit in combinatie met een tentoonstelling, een hapje en een voorstelling van mij over dat thema. Ik ben nog op zoek, maar ik weet dat als ik lang genoeg zoek, ik het vind.”

Carla de Vries

‘Je bent zo mooi anders’

26 en 27 maart 2009

20.30 uur

Theater aan het Spui

Spui 187 Den Haag.

Kaartverkoop: 070-346 52 72

www.theateraanhetspui.nl

€ 15,00

Meer informatie: www.spraakmakend.nl